

Asia: VN/19773/2024

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Huomionne määritelmistä (lääkemääräyslaki 3 §). Ovatko muutokset reseptikeskuksen ja valtakunnallisen lääkityslistan määritelmiin ymmärrettävät ja tarkoituksenmukaiset?

Mielestämme muutokset reseptikeskuksen ja valtakunnallisen lääkityslistan määritelmiin ovat ymmärrettäviä ja tarkoituksenmukaisia, erityisesti potilasturvallisuuden ja hoidon jatkuvuuden näkökulmasta. Aiemmin reseptikeskus sisälsi vain sähköiset lääkemääräykset, mutta nyt tietosisältöä on tarkoitus laajentaa kattamaan mm. lääkehoidon tarkistusmerkinnät, huomiomerkinnot, itsehoitovalmisteiden käyttö ja lääkesopimuksen tiedot. Pidämme tätä kannatettavana, koska nämä tiedot ovat keskeisiä kokonaislääkityksen arvioinnissa ja turvallisessa lääkehoidossa. On tärkeää huolehtia, että ammattilaiset saavat selkeät ohjeistukset ja koulutuksen uusien toimintatapojen omaksumiseksi.

2. Huomionne reseptikeskukseen ehdotetuista uusista tietosisällöistä. Ovatko uudet tietosisällöt tarpeellisia ja miten niitä tulisi priorisoida?

Mielestämme reseptikeskukseen ehdotetut uudet tietosisällöt ovat yleisesti arvioiden tarpeellisia ja niiden priorisointi tulisi perustua potilasturvallisuuden, hoidon vaikuttavuuden ja tiedonkulun parantamisen näkökulmiin. Lääkehoidon arviointi- ja huomiomerkinnot ovat tarpeellisia erityisesti monilääkityksessä ja iäkkäiden hoidossa.

3. Huomionne apteekin tiedonsaantioikeudesta (lääkemääräyslaki 11 §). Jos apteekin tiedonsaantioikeutta valtakunnallisen lääkityslistan tiedoista tulisi mielestänne muuttaa, miten sitä tulisi muuttaa?

Nykyisen lääkemääräyslain 11§:n mukaan apteekilla on oikeus saada valtakunnallisesta reseptikeskuksesta tiedot potilaan lääkityksestä vain potilaan tai hänen puolestaan toimivan henkilön (lääkkeen ostajan) pyynnöstä. Näemme, että potilasturvallisuus voi vaarantua, jos apteekki ei näe esimerkiksi päällekkäisiä lääkityksiä tai yhteisvaikutuksia. Apteekin tulisi saada riittävän kattavat tiedot, jotta ammattilaiset voivat toimia potilasturvallisesti. Tämä vähentää myös lääkitysvirheitä.

4. Huomionne ehdotetuista muutoksista lääkemääräyslain 13 §:n 1 ja 2 momentteihin.

Ei kommentoitavaa.

5. Huomionne poikkeuksista potilaan kielto-oikeuteen (lääkemääräyslaki 13 § 3 mom.). Ovatko ehdotetut kaksi uutta poikkeusta potilaan oikeuteen tietojensa luovuttamisen kieltämisessä perusteltavissa?

Kaksi uutta poikkeusta koskevat lääkesopimuksen tietojen luovuttamista ja lääkehoidon arvioinnin tarkastusmerkintöjen luovuttamista. Ehdotetut poikkeukset ovat kannatettavia, kunhan ne toteutetaan läpinäkyvästi, rajatusti ja potilaan oikeuksia kunnioittaen.

Lääkesopimuksen tietojen luovuttamista koskeva poikkeus on mielestämme perusteltavissa, koska lääkesopimus koskee usein keskushermostoon vaikuttavia tai huumausainelääkkeitä, joiden väärinkäytön riski on suuri. Lisäksi tiedon saatavuus on kriittistä hoidon jatkuvuuden ja turvallisuuden kannalta. Sopimus ei sido enää potilasta vain yhteen apteekkiin, mikä lisää joustavuutta.

Läkehoidon arvioinnin tarkastusmerkintöjen luovuttamista koskeva poikkeus on mielestämme hyvin perusteltu, koska nämä merkinnät sisältävät ammattilaisten havaintoja ja arvioita potilaan läkehoidon toimivuudesta, riskeistä ja yhteisvaikutuksista. Merkinnät voivat estää vakavia haittatapahtumia, kuten yliannostuksia tai vaarallisia yhteisvaikutuksia.

6. Huomionne lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirrosta (lääkelaki 55 b §) Lääkesopimusten hallinnan ylläpidon siirtoa esitetään Suomen Apteekkariliitolta Kelan Kanta-palveluihin. Mitä hallinnan siirrossa tulisi ottaa huomioon ja miten sen tulisi käytännössä tapahtua?

Ei kommentoitavaa.

7. Muut huomionne apteekkisopimuksenmenettelyn muuttamisesta lääkesopimukseksi.

Ei kommentoitavaa.

8. Huomionne potilaskohtaisia erityislupia koskevasta lääkemääräysten laatimistavan muutoksesta sähköiseksi (lääkemääräyslaki 5 § 2 mom.).

Ei kommentoitavaa.

9. Huomionne sosiaalihuollon palvelunantajien tiedonsaantioikeudesta Kanta-lääkityslistan tietoihin (asiakastietolaki 102 § 1 mom.).

Mielestämme ehdotettu muutos, joka laajentaa sosiaalihuollon palvelunantajien tiedonsaantioikeuden Kanta-lääkityslistan tietoihin, on perusteltu, tarkoituksenmukainen ja ajankohtainen. Se tukee hoidon ja palvelun integraatiota, parantaa asiakasturvallisuutta ja mahdollistaa moniammatillisen yhteistyön. Sosiaalihuollon ammattilaiset, esimerkiksi kotihoidossa ja palveluasumisessa, tarvitsevat ajantasaiset lääkitystiedot voidakseen toteuttaa hoitoa turvallisesti. Lisäksi tiedonsaantioikeus tukee yhteistyötä terveydenhuollon ja sosiaalihuollon välillä, erityisesti yhteisesti toteutettavissa palveluissa.

On tärkeää huomioida, että tiedonsaanti tulee rajata vain niihin ammattilaisiin, joilla on asiakassuhde ja hoidon toteuttamisen vastuu. Sosiaalihuollon henkilöstölle tarvitaan koulutusta lääkityslistan tulkinnasta ja käytöstä, erityisesti lääkehoidon turvallisuuden näkökulmasta.

10. Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

-

11. Huomionne tämän hallituksen esityksen luonnoksen suhteesta EHDS-asetuksen kansallista täytäntöönpanoa koskevaan hallituksen esityksen luonnokseen (VN/22944/2024). ([Lausunto - Lausuntopalvelu](#))

-

Cederberg Tiina
Tehy ry